

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 19. LISTOPADA 1796 R. W SOBOTĘ.

Z Wiednia 9. Listopada.

Cesarstwo J. Amosć wyiechali ztąd dziś rano o godzinie siedmey do *Schloshof*, z kąd udadzą się do *Prezburga*, gdzie 6. t. m. seym Węgierki rozpoczął się.

Dawniej już doniesiono, o przedsięwziętych śródkach do wzmocnienia korpusu *Davidowicha* stojącego w Tyrolu, i korpusu *Quosdanowicha* zbierającego się w *Görtz*. Obydwa te wojska złącznie posuwają się małą ku okolicom *Mantui*, (gdzie nieprzyjaciel wszystkie swe ściągnął siły;) dla uczynienia skuteczney dywersyi tak dla wspomnioney fortecy, iak dla znajdującego się w niej *Feldmarszałka Wurmsera*.

Podług ostatnich wiadomości przysłanych od *Generała* artylleryi *Alwinzi*, korpus *Quosdanowicha* już się ruszył, lecz w marszach swoich z wielu trudnościami walczyć musi. Ustawiczne w teraźniejszey porze roku deszcze, wzebranie wód i rzek w tamiecznych gorzyskich okolicach, wstrzymywały to krok wojska nasze. Jedno z tych wód nazywają się *Tagliamento* jest takowe, że rzucić nań mostu nie podobna. Nie można jednak było czekać na opadnięcie tej wody, i pomimo iey głębokości, trzeba ją było przebrnąć. *Generał Alwinzi* donosi, że wojska przeszły tę rzekę z największą ochotą, i śmiałością, choć po pas w wodzie broczyć musiały. Dnia 1. Listopada *Generał* ten kazał rzucić mosty na drugiey rzece

zwaney *Piave*. Przednia straż zaraz, a dnia następującego cały korpus przeszedł na drugą stronę rzeki. Nieprzyjaciel ściągnął swe forpoczty i opuścił *Castelfranco*. Gdy od tego punktu, operacye wojenne iak naydzielniej mają być popierane i gdy podług ułożonego planu korpus *Quosdanowicha* w pewnych umowionych punktach ma stanąć, z kąd dopiero wspólnie działać zaczną, spodziewać się więc można, że z owych okolic w krotce ważne odbierzemy wiadomości. — Tymczasem zaszła już żywa utarczka między forpocztami nieprzyjacielskimi i forpocztami korpusu *Dawidowicha*, w ktorey nieprzyjaciel, przez doskonałe dyspozycye *Generała Vucassowich* z stratą 200 niewolnika, między ktoremi 10 officerow znajduje się, odparty został.

Z Londynu 1. Listopada.

Wczoray prz. był tu kuryer *Sylvester* wysłany z *Paryża* od *Lorda Malmesbury*, z odpowiedzią *Dyrektoryatu* na podaną notę *Ministrowi Delacroix*. Natychmiast ją *Ministrom* zagranicznym komunikowano. *Negocjacya* jest tymczasowie zawieszona, gdyż wprzody udecydować potrzeba, czyli nasz *Posł* jedynie tylko dla *W. Brytanii*, czyli też razem i dla naszych *Aliantow* ma traktować. W tym ostatnim razie musi od nich *Instrukcyi* oczekiwać, jeżeli swych *Pełnomocnikow* do *Paryża* nie pošlę. — Po południu by-

ła z powodu depeşow Lorda *Malmesbury*, wielka rada stanu, a potem zaraz kuryera do *Wiednia* wysłano, a drugiego do *Paryża*. — Opuszczenie Korsyki od wojsk naszych potwierdza się. Rząd nasz dawno już potrzebę tego Vice-Krolowi *Elliot* dał do poznania. Garnizony tej wyspy posłane są dla wzmocnienia będących w *Ferrajo* i *Capraja*, reszta zaś do *Gibraltaru* popłynęła. Lifty z *Douures* uwiadomiją iż w tym Porcie embargo na wszystkie zagraniczne okręty włożono. Lubo negocyacya Lorda *Malmesbury* w samym początku zwłoki doznaie, podobieństwo jest jednak wielkie do bliższego pokoju, i nasze papiery w górę znowu idą. — Garnizon w *Gibraltarze* jest we wszystkie potrzeby dostatecznie opatrzone. — P. *Swinburne* mając iechać do *Paryża* dla umowy względem zamiany niewolników, paszport już na to otrzymał. Dotychczas nie nastąpiło jeszcze wypowiedzenie wojny z naszej strony Krolowi Hiszpańskiemu, jednakże Posel nasz Lord *Bute*, w krotce spodziewany tu jest z *Madrytu*. — Siła nasza na śródziemnym morzu razem z eskadrą Admirala *Gardner* wynosi 28 liniowych okrętów 25 Fregat i 11 pomniejszych statków. — Genuńczykowie jeden Angielski okręt zabrali. — Pisma tuteysze głoszą, że na brzegach Francyi od *Dunkierki* do *l'Orient* nadzwyczajne do lądowania w Anglii lub Irlandyi czynią się przygotowania. Słychać, że Generał *Hoche* mieć będzie kommandę nad sto-tysięcznym wojskiem przeznaczonym do tego, i że znaczna jego część wsiadła na okręty w *Dunkierce*.

„Następujące doniesienie wzięte z oryginalnych pism Londyńskich względem podróży Lorda *Malmesbury* do *Paryża*. i niektóre uwagi pisarzy Angielskich, nie

wątpimy, że z ukontentowaniem od publiczności czytane będą „

Lord popłynął z *Douures* 18. Października o godzinie 10. przed południem, tegoż samego dnia o 3. po południu stanął w *Calais*. Przy wysiadaniu na ląd, przyjęty był przez municypalność i sztab wyższy, i zaprowadzony do domu gościnnego pod znakiem srebrnego Lwa. Tam go odwiedził Dyrektor celny, który się zapytał, czyli bagaże na statku znajdujące się należą do niego i jego dworu? Po odpowiedzi Posła że należą, wszystkie bagaże natychmiast odesłane zostały do jego pomieszkania bez najmniejszego examinu. Posel iadł obiad w Hotelu. Wieczorem tegoż dnia dwóch kuryerów będących w jego assystencyi wprzód do *Paryża* wyjechało. Następującego dnia z rana, to jest d. 19. oddawszy wizyte Kommissarzowi wykonawczey władzy i komendantowi garnizonu, puścił się w dalszą podróż. Po drodze wszędzie przyjmowany był radośnemi okrzykami ludu. Osobliwie w *Abbeville*, gdzie go banda muzykantów spotkała, i całe zgromadzenie Rybaczek życzących mu iak najszczęśliwszey podróży i pomyślności w jego poselstwie.

W Sobotę z rana zbliżył się Posel do *Paryża*. O półtory mili od miasta spotykały go gromady ludu przyjmując go z wesółmi okłaskami, otaczając powoz, i wszystkich używając sposobow na oświadczenie radości. Im się bardziey zbliżał do okolic *Paryża*, tym bardziey pomnażał się poczęły tłumy ludu. Rybaczki znane pod imieniem *les Dames de la Halle* wdarły się do karety Lorda, i karesami swemi ledwie go nie udusiły. Zawsze otoczony mnostwem ludu, przybył nakoniec do *Paryża* i wysiadł w sławym Hotelu

Argençon. Restaurator *Meot* opatrnie wszystkie potrzeby Posła. Każdy ciekawo jest widzieć człowieka, który pokoy przynosi. Pierwszą oddał wizyte Hiszpańskiemu ambassadorowi i Posłowi Pruskemu.

Po odebraney odpowiedzi Dyrektoryatu (ktorą w przeszley gazecie umieściliśmy) Lord *Malmesbury* miał konferencyą z Ministrem interessow zagranicznych Ob: *Delacroix*, który żądał aby wszedł z nim w negocyacyą o oddzielny pokoy, ale Poseł wyraźnie to odmówił. Kiedy zaś spytał się Posła Obywatel *Dalacroix* czyli zasada proponowaney negocyacyi jest rozumiana przez Anglią *status quo* przed wojną? czyli *uti possidetis* teraz? odpowiedział, ani jedno ani drugie. Lord *Malmesbury* mamy wiadomość, że wysłał Posła do *Wiednia* w tey okoliczności.

Wedle prywatnych doniesień z *Paryża*, miasto to ma wszelki pozor wielkiej wesołości. Tak jest pełne cudzoziemcow z różnych krajow, że ciężko o mieszkanie do najeścia. Lud tak mało interessami publicznymi zatrudnia się i tak jest roztargniony jak dawniej. Żywność nadzwyczajnie droga. W prowincyach widzieć można znaki z malejszoney ludności.

W pośród wojny to przynajmniej sprawia pociechę, kiedy widzimy nayznaczniejsze członki Francuzkiego prawodawstwa, jakimi są *Cambaceres* i *Pastorret*, przeświadczonych o potrzebie i podobieństwie prędkiego, szczerego i powszechnego pokoiu. Uważają oni wszystkie cząstkowe traktaty do tey pory zawarte, jako mniej pożyteczne, jeżeli nie doprowadzą do generalney pacyfikacyi. Traktat z Krolm Neapolitańskim rownie jako i sposob w jaki Dyrektoryat odstąpił nayważniejszego punktu, który prze-

szkadzał zawarcia pokoiu z Papieżem, to jest: odwołanie wszystkich Bull wydanych przeciw Francyi, pokazują, że Dyrektoryat umiarkowańszy jest niż wielu rozumie. P. *Arouio* Minister Portugalski znajduje się także w *Paryżu*. Oczekiwani tam są niemniej Ministrowie Cesarza i Rzeszy Niemieckiey, aby w jednym mieyscu prędkzey i skuteczney negocyacye ukończone bydz mogły.

Francuzi sprzykrzyli sobie śpiewać piosnkę *Malboroug s'en va en guerre*, odmieniwszy teraz note śpiewają *Malmesbury vient en paix*.

Francya może mieć na powrot wszystkie swoje osady, a *Sabaudya* i *Moza* mogą być jej granicą, Anglia może się utrzymać przy *Kapie Dobrey Nadziei*, *Ceylanie* i *Trincomale*, Hiszpania może dostać *Gibraltar*, Włochy do dawnego stanu przywrocone byćby powinny. W tym wszystkim politycy nasi wielkiej nie znajdują trudności. *Hollandya* może zostać *Rzplita*, ale nie wiemy jak Anglia znieśnie, aby była *Rzplita* Francuzką. Naytrudniejszy punkt, o który się cała negocyacya rozbić może jest *Niderland*.

Kiedy sprzedawano sprzęty Hiszpańskiego Ambassadora w Londynie (pisze gazeta jedna Angielska), stara papuga która od oycy do syna od 180. lat przechodziła w successyi w familii jego, przedana została za 6½ gwinei. Gdy wynoszono tego sędziwego sługę, aukcyonarz od łez wtrzymać się nie mógł, a cała kompania szemraniem swoim okazywała, jakie ma wyobrażenie o wdzięczności Hiszpańskiej.

Z *Paryża* 30, Października.

Traktat pokoiu zawarty z Krolm Neapolitańskim w całej swey obszerności jest następujący:

„Rzplita Francuzka i Krol JMśc O-

boyga Sycylii, równą powodowani chęcią ukończenia nieszczęść nie oddzielnych od wojny, a na ich miejsce utrzymania pożytków wynikających z pokoju wyznaczili; Dyrektoryat wykonawczy Rzpltey Francuzkiej Ob. Karola *Delacroix* Ministra interesów zagranicznych, a Krol Jmość Oboyg Sycylii, Xiążęcia *de Belmonte Pignatelli* swego Podkomorze-go i Posła nadzwyczajnego oraz Ministra umocowanego przy Krolu Katolickim, do traktowania w ich imieniu i umowienia kondycyi potrzebnych, dla przywrócenia dobrego porozumienia i przyjaźni, między obydwoma mocarstwami. Ci więc zamieniwszy wzajemnie swoje pełnomocnictwa, następane ułożyli artykuły.

1mo. Będzie pokoy, przyjaźń i dobre porozumienie, między Rzpltą Francuzką i Krolm JMcią Oboyg Sycylii. I dla tego wszystkie nieprzyjazne czynności ustaną zupełnie od czasu zamiany ratyfikacyi terażniejszego traktatu. Tym czasem zaś artykuły umowione przez zawieszenie broni zawarte 17. Prairial, 4. roku (5. Czerwca 1796.) mieć będą całkowitą i zupełną moc swoją.

2do. Wszystkie czynności, związki i układy obydwóch stron poprzedniczo od nich porobione, a przeciwne terażniejszemu traktatowi odwołują się i niszczą. Przeto w ciągu terażniejszey wojny, jedna z dwóch mocarstw nie będzie mogła nieprzyjaciółom drugiej dostawiać żadnych posiłków w wojsku, okrętach, broni, amunicyi wojenney, żywności lub pieniędzy pod jakimkolwiek bądź nazwiskiem i pozorem.

3tio. Krol Jmość Oboyg Sycylii zachowa najsćislejszą neutralność względem mocarstw wojennych, dla tego obowiązują się, iż nie każe wpuszczać do swoich portów, okrętów wojennych wię-

cey nad 4. należących do pomienionych mocarstw, a to stosownie do dawnych prawideł neutralności. Opatrywanie się w amunicyą i towary zakazane wzbrowione im zostanie.

4to. Wszelkie bezpieczeństwo i pomoc w portach Oboyg Sycylii zapewnia się, dla okrętów kupieckich Francuzkich w jakiegokolwiek bądź wielości będących, i dla okrętów wojennych, byleby liczby poprzedzającym artykułem obostrzoney nie przechodziły.

5to. Rzplita Francuzka i Krol Jmość Oboyg Sycylii obowiązują się uwolnić z sekwestru dobra, przychody lub rzeczy zatrzymane obywatelom obydwóch krajów w czasie tej wojny, i przymusić ich do dopełnienia praw im służących.

6to. Wszyscy niewolnicy wojenni, tak na morzu jak na lądzie zabrani, wypuszczeni wzajemnie na wolność zostaną, w miesiąc po zamianie ratyfikacyi tego traktatu, są jednak obowiązani do zapłacenia długów, które zaciągnąć mogli, ranieni zaś i chorzy zatrzymani będą w szpitalach, aż do czasu wyzdrowienia a potem wypuszczeni.

7mo. Dla dania dowodu przyjaźni ku Rzplitey Francuzkiej, i chęci szczerzej utrzymywania dobrego porozumienia się między obydwoma narodami, Krol Jmość Oboyg Sycylii, pozwala na uwolnienie wszystkich Obywateli Francuzkich, którzy byli zaaresztowani i zatrzymani w tego krajach, z przyczyny zdań politycznych względem rewolucyi Francuzkiej, wszystkie ich dobra, własności ruchome i nieruchome zabrane, dla teyże przyczyny, oddane być mają.

8vo. Z powodu w poprzedniczym artykule wyrażonego, Krol Jmość Oboyg Sycylii obowiązują się wydać rozkazy stosowne dla odkrycia drogą sprawiedliwości,

i ukarania ostrością praw tych wszystkich, którzy pokradli w *Neapolu* w R. 1793 papiery, należące do ostatniego Ministra Rzplitey Francuzkiej.

9no. Posłowie i Ministrowie obydwóch mocarstw używać będą w ich krajach pierwszeństwa, i tychże prerogatyw jakie mieli przed wojną, wyjąwszy tych, które im były dozwolane jako Ambassadorom familii.

10mo. Wszyscy obywatele Francuzcy, i ci którzy składać będą dwor Ambassadorsa, Ministra, Konsula lub agenta umocowanego od Rzplitey Francuzkiej używać będą w stanach Króla Obojga Sycylii teży wolności wyznania, którey doznają osoby narodow nie katolickich obdorzonych nayznacznieyszymi w tey mierze przywilejami.

11mo. Umowiony i zawarty będzie w jak naykrótszym czasie, traktat handlowy, między obydwoma mocarstwami, gruntujący się na prawidłach zysku wzajemnego, a zapewniających krajowi Francuzkiemu pożytki równe tym, które ciągną narody naywiększą wolność nadaną sobie mające. Aż do czasu umowienia tego traktatu, okoliczności co do handlu i konsułów będą przywrócone do tego stopnia, iak przed wojną zostawały.

12mo. Stosownie do artykułu 6go traktatu zawartego w *Hadze* 27. Floreal 3. roku Rzplitey (16. Maia 1795.) tenże pokoy przyjaźń i dobre porozumienie się, umowione terażnieyszym traktatem, między Rzplita Francuzką i Królem Obojga Sycylii, będą się także stosować do Króla Jmci i Rzplitey Batawow.

13tio. Traktat ten ma być potwierdzony, i ratyfikacye umowione naydłużey w przeciągu dni 40 od czasu jego podpisu. — W *Paryżu* 19. Vendemiaire, 5. ro-

ku Rzplitey Francuzkiej jedney i nierozdzielney, czyli 10. Października 1796 r. (Podpisano) Karol *Delacroix*. Xiążę *de Belmonte Pignatelli*.

Kommissya woyskowa wyznaczona do sądzenia osob oskarżonych o spisek i napadnięcie na oboz pod *Grenelle*, wczoray zakończyła się, wydawszy sekret na 19. osob, na ostatku obwinionych, z których iednak żaden nie jest śmiercią skarany, lecz tylko albo na wygnanie albo więzienie. — Król Hiszpański odwołał swego Ministra z *Rzymu*. — Z *Besaneon* i innych miał postać woyska na furach do *Strazburga* i okolic *Renu*. — Reprezentant ludu *Gossuin* uskarżał się na wczorayszey sessyi Rady 500., iż etat wydatkow, liczby woyska &c. wiadomym dla wszystkich został, a zatym i dla nieprzyjaciół Rzplitey. Ządał potym, aby podobne etaty bez pozwolenia szczegulnieyszego Rad obydwóch drukowane nie bywały. Okoliczność ta ma być wkrótce wzięta w rozważę. — Porta *Ottomańska* zwyczajem innych dworow ma utrzymywać w *Paryżu* Posła swego, mówią, że *Ali Effendy* bywszy poseł w *Berlinie* jest na to mianowanym. — Wiadomo jest, że tenże *Ali Effendy* dawno już do Francyi był przeznaczony. — *Defermond* podał w tych dniach Radzie 500. oszacowanie towarow *Angielskich* zabranych od naszych kaprow i woiennych okrętow, a które teraz do krajow neutralnych mają być wywiezione dla sprzedania, szacunek ich wynosi 50. milionow, a nie 14. millionow iak dawniey mylnie doniesiono. W południowej części *Tyrolu* od woysk Republikanckich opanowaney, w ktorey się one dobrze oszacowały, zbior wina był bardzo obfity. — Nasze woienne okręty zabrały znowu 9. bogato ładownych *Brazylijskich*

okrętów szczególniej do *Oporto* przeznaczonych. — Do floty Hiszpańskiej Admirala *Langary* przyłączyła się także eskadra Hiszpańska, która w *Kartagenie* stała.

Widoki polityczne w *Paryżu* ściągają teraz uwagę publiczności. — Widzieć się tam daią; świetne poselstwo Agenta Angielskiego bardzo bogatego i biegłego w negocyacyach, który o pokoy starać się przyjechał. Ambassador Króla Hiszpanii, który wojnę Anglii wypowiedział. Portugalski Posel proszący o pokoy. Pełnomocnik Neapolitański, który go zawarł. Wielu deputowanych z Włoch starających się o wyiednanie sobie niepodległości. — &c. &c. — To wszystko otwarte pole politykom do rozumowania wystawia.

Pełnomocnictwo Milorda *Malmesbury*, które w łacińskim języku do traktowania o pokoy z Rzpłtą naszą otrzymał, jest następujące: — „My *Jerzy III.* z Bożej łaski Król W. Brytanii, Francyi i Irlandyi &c. wszystkim do kogo to na piśmie dojdzie, nasze pozdrowienie. Gdy pożar wojny trwa już tak długo w różnych częściach świata, a my starania nasze szczególniej do tego celu zwracamy, aby przez przyzwójty układ rozroźnień i sprzeczności, spokojność publiczną przywrócić i ugruntować, gdy w tym celu postanowiliśmy, umocować kogo z naszej strony coby był zdalny do dokonania tak wielkiej czynności; przeto tym pismem uwiadomiamy, iż szczególniejsze mając zaufanie w wierności, w sprawności, bystrych widokach i doświadczeniu miłego nam i wiernego Konsyliarza Barona *de Malmesbury* wybraliśmy i wyznaczaliśmy go za prawdziwego i pewnego Kommissarza i Pełnomocnika. Udzielamy mu teyże mocy i powagi, iako też powszechnie i szczegulne zlecenie (jednak w sposobie, ażeby pierwsze nie

sprzeciwiały się drugiemu i wzajemnie) za nas i w imieniu naszym, z wielu lub jednym Ministrem, Kommissarzem lub umocowanym od Rzpłtey Francuzkiej (*Reipublicæ Gallicæ*) którzy równie daną sobie władze będą mieli, i razem z umocowanymi dokładnie Ministrami i Pełnomocnikami innych Xiążąt i stanów, którzy mieć mogą iedenże w tym interes, tak pojedynczo iako też razem konferencye i posiedzenia odprawiać, ułożyć się względem przywrocenia iak nayszybszego gruntownego i trwałego pokoju, szczerę przyiaźni i dobrego porozumienia się, i takowe umowy za nas i w naszym imieniu podpisać, i traktat lub traktaty lub inne układy (które i wiele ich tylko będzie potrzeba) przywieść do skutku, zamienić wzajemnie, i wszystko w ogolności, co do szczęśliwego ukończenia pomienionego dzieła przynależy, a to w tymże sposobie tak skutecznie i z tą mocą, iak gdybyśmy tam osobiście przytomni byli, i zrobili sami. Przyrzekamy oraz naszym Królewskim słowem, iż wszystko co od wzmiankowanego Pełnomocnika ułożonym zostanie, zupełnie za dobre uznamy, przyimemy, potwierdzimy, i niedopuszczymy nigdy aby to w całości lub w części od kogo naruszone było. Dla zatwierdzenia tego podpisujemy naszą Królewską ręką i pieczęć naszą wielką W. Brytanii przyłożyć zleciliśmy. Dzieło się w pałacu *S. James* d. 13 Października 1796, a naszego panowania 36 roku.

Minister zaś Rzpłtey Ob: *Delacroix* następujące umocowanie z *Brumaire* (23 Października) do traktowania z Lordem *Malmesbury* od Dyrektoryatu odebrał. — „Dyrektoryat wykonawczy wysłuchawszy Ministra zagranicznych Interessow, stanowi, iż tenże Minister Obywatel *Karol De-*

Lacroix odbiera zlecenie traktowania z *Lordem Malmesbury* Pełnomocnym Kommissarzem Króla JMci W. Brytanii, mającym władzę przygotowania i ukończenia pokoju między Rzplą Francuzką i tym *Mocartwem*. Dyrektoryat przeto udziela wspomnianemu Ministrowi potrzebnej mocy do zawarcia i podpisania Traktatu pokoju między Rzplą i Królem W. Brytanii. Ma się więc stosować do Instrukcyi która się jemu dała i od czasu do czasu zdawać rapport, o ciągu i skutkach tej negocjacyi.

Z Breść 18 Października.

Pracujemy tu z największą żywością około przygotowań do wylądowania na brzegi Anglii, uzbrajamy 21 liniowych okrętów, oprócz fregat i statków transportowych. W porcie *Orient* stoi 8 okrętów gotowych, każdy o 74 armatach, wiele się ich także znajduje w *Rocheport* w *Havre* w *Dunkierce*, *S. Malo* &c. Uzbrojenie batów płańskich i innych przewozowych okrętów z wielką idzie pośpiechem, wiele także wojska przybywa, które w niedostatku koszar stoi w obozach. — W Anglii mamy partyzantów naszych, których nazywają *armią czarną*, dla tego: iż noszą suknie tego koloru, z napisem na pasie: „Zwycięzcy świata.” Mowią, iż ich jest zamiarem opanować port taki dla ułatwienia wylądowania naszej eskadry.

Z Strazburga 29 Października.

Generał *Desaix* otrzymał komendę wojsk wszystkich począwszy od naszego miasta aż do *Landawy*. Największa część jego dywizyi udała się wczoray do *Kehl*, gdzie do ataku zapewne przyjdzie a kilka pozbrygad do *Landawy* pomaszzerowało. Generał *Rivaud* kommanderuje teraz dywizyą Generała *Beaupuy*, który w bitwie d. 19. zginął. — Z wyższego *Renu* dono-

szą, że prawe naszych skrzydło pod *Generałem Ferino* na te strone *Renu* przeprowiło się.

Dnia 30. Października.

Po ataku na całą naszych linią od *Arcy-Xięcia Karola* przypuszczonym, *Generał Moreau* d. 26. t. m. przeszedł na te strone rzeki z całą armią, wyjąwszy znaczny korpus zostawiony w fortyfikacyi mostu przy *Huningen* pod *Generałem Abatucci*. Wczoray przybył tu *Generał S. Cyr*, a dziś sam *Generał en Chef*. *Kwatera główna* ma być dziś w *Ulrich*. *Wojska* będące w *Kehl* i tamtej okolicy zostały pod *Generałem S. Suzanne* mającym także pod sobą *Generałów Vandamme* i *Decan*. *Xiąże Karól* z wojskiem ku *Kehl* zbliży się, zostawiwszy przy *Huningen* *Generała Frölich* i *Xcia Kondeusza*.

Z Saxonii 1. Listopada.

Gdy teatr wojny od granic naszych znów się oddalił, więc 3,000 wojska tylko na ich strzeżenie pozostało, a armia która je dotychczas okrywała, wraz z dywizyą dawniej kontingens nasz składającą na garnizonach w różnych miejscach są roztawione. *Artyllerya* iednak zostanie przez zime na granicy i wszystko jest zawsze w pogotowiu do marszu. *Okoliczności* nasze z *Rzplą Francuzką* są dotychczas pod zasłoną i lubo od czasu cofania się *Francuzów*, do wojny wcale nie należeliśmy, iednakże zapisano wszystkich mających od lat 16. do 45. jako sposobnych do noszenia broni i armia znacznie jest wzmacniana. —

Z Heidelberg 2. Listopada.

Kommunikacya między *Freyburgiem* i *Bazylą* jest zupełnie otwarta. — *Miasto Spira* i tamtejsza okolica obsadzona jest od *Francuzów*. D. 31. Października więcej ich jeszcze tam przybyło. *Wojska*

Cesarzkie ściągają się pod *Kehl*, gdzie już dawniej korpus od 20.000 ludzi pod Generałem artylleryi *Collredo* był zgromadzony, gdy jednak Francuzi w znaczney się tam liczbie znajdują, a straszne od nich pozakładane fortyfikacye przez wylew rzeki *Kinzig* stały się prawie nie dostępne, wypędzenie więc nieprzyjaciela z tego stanowiska z wielu trudnościami jest połączone.

Z *Frankfurtu* 5. *Listopada*.

Stosownie do najnowszych doniesień główna kwatera Arcy Xięcia *Karola*, jest zawsze w *Offenburg*, rozumiemy że tam pozostanie aż do zdobycia twierdzy *Kehl*, do czego przygotowania od Austryaków czynione, straszego bombardowania bać się każą. Cała ciężka artyllerya z *Manheimu* ma tam być sprowadzona; pierwszy transport już jest w drodze. Te tak wielkie przygotowania nie są jednak zbyt konieczne, gdyż według upewnienia świadków znajdujących się na sztuce wojskowej republikanie wybornie twierdzą tę umocnili i garnizon liczny mają. Siła Austryacka przy *Kehl* wynosi teraz 60.000 wojska. — Drugi ich korpus lubo nie tak znaczny stoi przy fortyfikacyi będącej nad mostem przy *Huningen*, która także jest bardzo mocna i może być do fortecy przyrównaną, na przeciw niej Cesarscy wysypali 8. bateryi, aby przez to Francuzom przebywanie *Renu* zatrudnić, a nawet gdyby można i samą fortyfikacyą zabrać, co jednak nie jest tak łatwo, gdyż republikanie miejsce zwane *Schusterau*, leżące między nią i *Huningen* mocno obsadzili, a nawet chcą tam drugi most zbudować, aby jeżeli będzie można powtornie jeszcze na tę stronę *Renu* przeprawić się i dla fortecy *Kehl* zrobić dy-

wersyą. W tym zamiarze Dywizya Generała *Bernadotte* złączyła się z armią *Renu* i *Mozelli*, a przez to przy *Strazburgu* i przy *Huningen* znaczna siła Francuzów jest zgromadzona. Odebraliśmy pewną wiadomość, że interessa miasta naszego z Rzpl tą Francuzką bardzo dobrze idą i zakładnicy wkrótce uwolnieni będą. — Listy z *Bazyli* donoszą, iż jest nadzieja bliskiego pokoju. Dziś przybył tu Elektor *Koloński*, wkrótce jednak do *Mergentheim* odjedzie. — Wczorajszej nocy przyprowadzono tu 900 Francuzkich niewolników, którzy zaraz dziś rano dla zamiany daley udali się. Po nad rzekami *Nane* i *Sieg* wszystko jest w zupełney spokojności.

Z *Ratyzbony* 24 *Października*.

Seym Rzeszy Niemieckiej następujące pismo przesłał do Arcy Xięcia *Karola*: „Pomyślnie i częste powodzenia, które na nowo przynoszą nieśmiertelną chwałę broni Cesarzko-Królewskiej prowadzonej reztropnie i odważnie od W. X. Mci tak szczęśliwie przyłożyły się do uwolnienia tytu prowincyi Niemieckich, a nawet i zabezpieczenia miejsca posiedzeń seymu, iż ten, zna być swoim obowiązkiem okazania swojej wdzięczności, za staranność, ktorey W. X. Mość w tym celu dokładał z taką usilnością, oraz stateczną i wspaniałą gorliwością. O gdybyś W. X. Mość po ważnych usługach dla oyczyzny do sławy, na którą wielkie jego talenta wojskowe zasługują, raczył jeszcze przyłożyć chwalebne starania do zakończenia iak najpomyślniejszego dla dobra Niemiec tej niszczącej wojny. Są to życzenia nasze, do których przyłączamy zapewnienie głębokiego uszanowania z którym jesteśmy &c.